

Mammograafia

Patsiendi info

Infolehe eesmärk on anda patsiendile teavet mammograafia ja selleks valmistumise kohta.

Mis on mammograafia

Mammograafia on levinuim rinnauuring, mille eesmärk on diagnoosida ja avastada naiste rinnahaigusi. Mammograafia on näidustatud eelkõige üle 35-aastastele naistele. Uuring tehakse spetsiaalse röntgeniapaadiga, mammograafia pildi ehk mammogrammi tegemiseks kasutatakse röntgenikiirgust. Uuringuga saadav kiirusdoos on väga väike ega mõju naise tervisele kahjulikult.

Diagnostilise mammograafia abil uuritakse patsienti, kellel on rinnakaebusi: eritis rinnanibust, rinnakuju muutus, sõlm või tihedam ala rinnas, nahamuutused, kaenlaaluste lümfisõlmede suurenemine vms. Mammograafia sobib ka kaebusteta naistele, et avastada õigel ajal rinnahaigusi, mis varajases perioodis veel haigusele iseloomulikke vaevusi ei põhjusta.

Kuidas uuringuks ette valmistuda

Enne mammogrammi tegemist tuleb raviarstiga arutada kõiki rindadega seotud muresid ja probleeme. Kindlasti tuleb arsti teavitada oma varasematest operatsioonidest, hormoonasendusravist ning rinnavähi esinemisest lähisugulastel.

Kui Teil on rinnaproteesid, öelge seda nii oma arstile kui ka radioloogiatehnikule.

Teavitage kindlasti oma arsti või radioloogiatehnikut, kui esineb kas või väike võimalus, et ootate last.

Parim aeg mammogrammi tegemiseks on menstruatsioonile järgnev nädal. Vältige mammogrammi tegemist menstruatsiooni eelsel nädalal, kui Teie rinnad on sel ajal sageli hellad ja tundlikud.

Pidage meeles järgmist:

- Ärge kasutage mammogrammi tegemise päeval kaenla all ega rindadel deodoranti, puudrit, ihupiima ega -kreemi, sest need võivad segada mammogrammi hindamist
- Arvestage, et uuringu käigus tuleb Teil ülakeha paljaks võtta. Kindlasti on mugavam kanda sel päeval kaheosalist riietust – näiteks seelikut või pükse ja pluusi – mitte kleiti
- Ka kõik rindkere piirkonda jäävad ehted tuleb mammogrammi tegemise ajaks eemaldada
- Rääkige uuringueelse küsitluse ajal radioloogiatehnikule kõikidest oma rindadega seotud probleemidest ja sümptomitest
- Uuringu tulemused saate teada oma raviarstilt

Kui mammogrammi leid on ebaselge ja Te vajate lisauuringuid, helistatakse Teile ja lepitakse sobiv aeg kokku. Tagasikutsumine ei tähenda, et Teil on rinnahaigus, vaid et Teie rindu ei saa uurida ainult mammograafiaga. Lisauuringuna võidakse Teile teha suurendusega mammograafia või ultraheliuuring (vajaduse korral võetakse ka koeproov).

Kuidas mammogrammi tehakse

Mammogrammi tegemine võtab aega paar minutit. Kogu visiit koos dokumentide vormistamise ja eelküsitlesega kestab tavaliselt kuni 30 minutit, seejärel võite jätkata oma igapäevategevusega. Eelküsitlese lehe saate registraatorilt. Vahetult enne uuringut arutab radioloogiatehnik täidetud eelküsitlese lehe Teiega koos läbi.

Uuringu teeb radioloogiatehnik – radioloogiliste uuringute spetsialist. Enne uuringut tuleb Teil vööni lahti riietuda. Seejärel asetab radioloogiatehnik Teie rinnad kordamööda kahe lameda plaadi vahele, mille abil surutakse rind õhemaks. Kummastki rinnast tehakse kaks pilti.

Uuring võib olla veidi ebamugav, kuna mõne sekundi jooksul on rind kahe plaadi vahele surutud. Kui tunnete valu, öelge seda kindlasti uuringu tegijale.

Miks on vaja rind kokku suruda?

- Rinnakude on vaja laiali suruda, et rind oleks ühtlaselt õhuke ning tihedamad kohad ei varjaks ära väikesi muutusi
- Kui rinnakude on õhem, piisab selle läbivalgustamiseks väiksemast kiirgusdoosist
- Kokkusurutud rind hoitakse hästi paigal ning tänu sellele saab röntgenipilt selgem

Röntgenikiirgusega läbivalgustamise ajal seisab radioloogiatehnik klaasist sirmi taga. Kui üks pilt on tehtud, aitab ta Teil asendit vahetada. Tavaliselt tehakse mõlemast rinnast kaks pilti – ülalt alla ja pöikivaates. Uuringu ajal palutakse Teil seista täiesti liikumatult ning hoida paar sekundit hinge kinni.

Uuringu tulemused

Radioloogiarst vaatab tehtud pilti ning kirjeldab seda. Lisateabe saamiseks palume pöörduda oma raviarsti poole. Mammograafia tulemuse kättesaamine infokandjal (CD või väljaprint) on tasuline. Teenuse hind on märgitud ASi Ida-Tallinna Keskhaigla kodulehel www.itk.ee tasuliste teenuste hinnakirjas.